

İrsaliyeli fatura düzenlenen işlemlerde ayrıca sevk irsaliyesi ve fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.02-2010-VUK-127-890-1
Tarih	03.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.10.15.02-2010-VUK-127-890-1 03/01/2012

Konu : İRSALİYELİ FATURA

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... işinden dolayı İlimizVergi Dairesi Müdürlüğünün T.C. kimlik numarasında kayıtlı mükellef olduğunuz, ... yapmaya giderken imalathanenizde yeteri kadar hamur hazırlayıp bunun yanında ... yapımında kullanılacak ocak, tüp, yağ gibi malzemeleri de aracınıza yükleyerek irsaliyeli faturayı düzenlediğiniz, öte yandan tüpün arızalı çıkabileceği veya yağın araçtan indirilirken dökülebileceği gibi gerekçelerle bu tür malzemeleri aracınıza birer adet fazla koyduğunuz, ancak Başkanlığımız denetim elemanlarınca aracınızdaki tüm malları gösterir sevk irsaliyesi düzenlemenizin istenildiği belirtilerek, irsaliyeli fatura düzenlediğinizden dolayı ayrıca sevk irsaliyesi ve fatura da düzenlemeniz gerekip gerekmediğinin bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 uncu maddesinde; "Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan

tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.", 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde ise; malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulmasının şart olduğu, malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gerektiği, bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanacağı ve irsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Kanunun 231 inci maddenin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmü bulunmaktadır.

Mezkur Kanunun "Fatura Kullanma Mecburiyeti" başlıklı 232 nci maddesinin birinci fıkrasında; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin birinci ve ikinci sınıf tüccarlara; serbest meslek erbabına; kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara; defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere; vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde oldukları, ikinci fıkrasında, bunlar dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 700, -TL'yi geçmesi veya bedeli 700, -TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesinin mecbur olduğu hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak 211 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile, mükelleflerin faaliyetlerini aksatmadan yürütmelerini sağlamak ve uygulamayı kolaylaştırmak amacıyla, fatura ve sevk irsaliyesinin ayrı belgeler olarak değil, isteyen mükellefler açısından "irsaliyeli fatura" adı altında tek belge olarak düzenlenmesi ve kullanılması imkanı getirilmiştir.

Ayrıca, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla, perakende mal satan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, Vergi Usul Kanununa göre fatura düzenleme mecburiyeti olmayan satışları ve hizmet ifaları için ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Buna göre,

- ... yapımında kullanılacak malzemenin üretim yerine taşınmasında sevk irsaliyesi,

- Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılanlar dışındakilere bedeli fatura düzenleme sınırının altında kalan ... satışlarının ödeme kaydedici cihaz fişi ile belgelendirilmesi, bu sınırın üzeri ile birinci fıkrada sayılanlara yapılan satışlar için fatura,

- ... alıcıya gönderilmek üzere taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde ise sevk irsaliyesi veya irsaliyeli fatura

düzenlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan sevk irsaliyesi ile alıcıya gönderilen mal için yedi gün içerisinde fatura düzenlenmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026